

ЖАУ ТЫЛЫНДАҒЫ БАЛА

*Кабдукаримова
Амина*

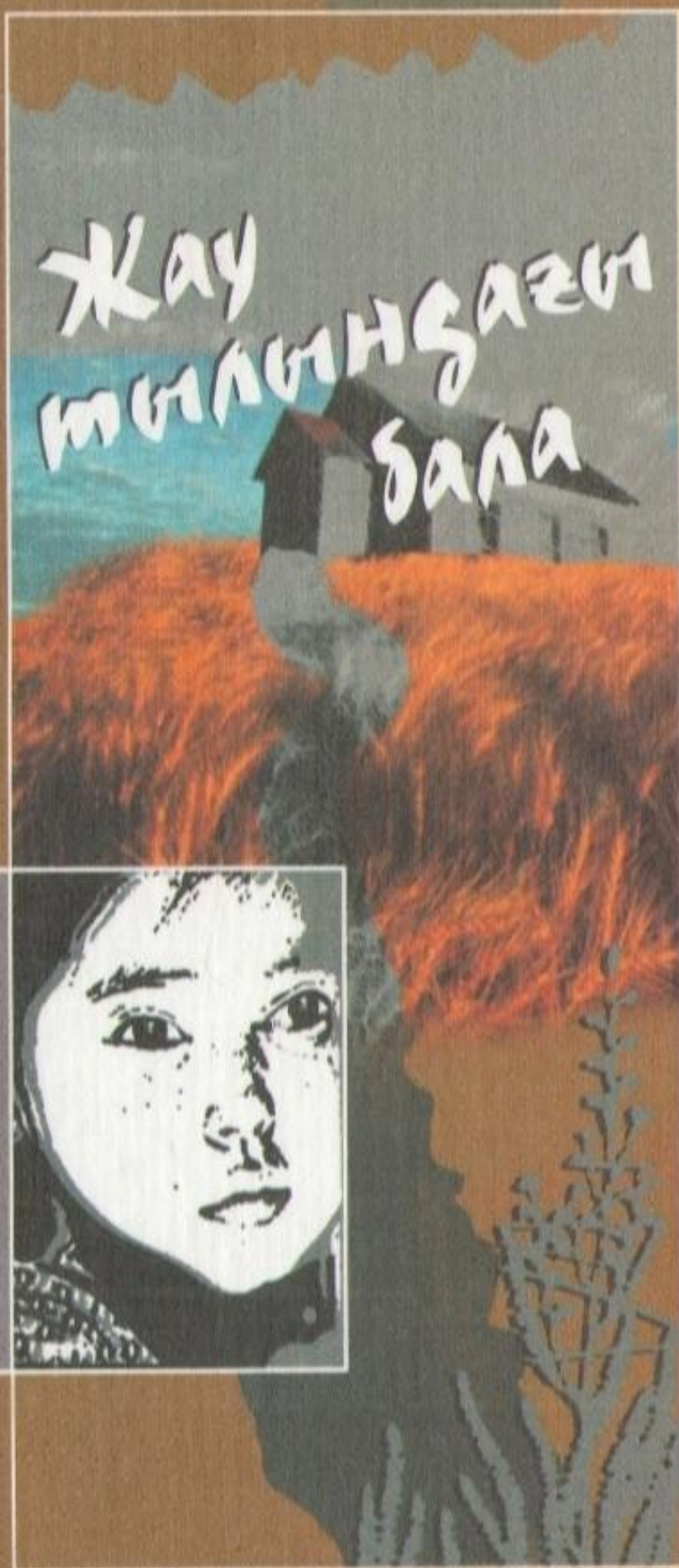
*Бақытқанова
Азиза*

Айткәрім Фатима

ҚАЙСЕНОВ

Қасым

Қасым Қайсенов

1918 ж. 23 сәуірде Шығыс Қазақстан облысы, Ұлан ауданындағы Асу - Бұлақ аулында дүниеге келді. Туған аулында орталау мектепті бітірген соң, 1934 жылы Өскемен қаласы саяси-ағарту техникумына түсіп, оны 1938 жылы бітірген. Арнайы білім алып, инспектор болып қызмет істейді. 1939 жылы әскери мектепке түседі, 1941 жылы күзінде бітіріп шығады. Оңтүстік батыс майдан штабының қарамағына жіберіледі. Гитлершілер басып алған Украина жеріне, жау тылына аттанады. Қ.Қайсеновтің тұңғыш шығармасы 1954 жылы «Жас партизандар» деген атпен жарық көрді. Оған Қазақстан Республикасының «Алтын жұлдыз» белгісімен, «Чехославакия партизаны» Украинаның 3-дәрежелі «Данқ», 2 рет 1-дәрежелі «Отан соғысы» ордендерімен және медальдарымен марапатталған.

ЖАУ
ТЫЛЫНДАҒЫ
БАЛА — ҚАСЫМ
ҚАЙСЕНОВТЫҢ 1
961 ЖЫЛЫ
ЖАЗҒАН ПОВЕСІ.
ПОВЕСТЕ АВТОР
ҰЛЫ ОТАН
СОҒЫСЫ
КЕЗІНДЕ ЖАУ
ТЫЛЫНДАҒЫ
ПАРТИЗАНДАРД
ЫҢ
БАСҚЫНШЫЛАРҒ
А ҚАРСЫ
ЖАСАҒАН ЗОР
ЕРЛІКТЕРІН
ҮЛКЕН
ТЕБІРЕНІСПЕН
СУРЕТТЕП
ЖАЗҒАН.

Бұл повесте сұрапыл Ұлы Отан соғысы кезінде Украина жерінде он жасар қазақ баласының партизандар қатарында болған қилы өмір соқпағы суреттеледі. Ол Майор Мергенбаевтың ұлы атасының қолында ауылда оқып, жазғы каникулда қаладағы әке-шешесіне келеді. Көп ұзамай соғыс басталады. Он жасар Серікті Жамал жетектеп эшелонмен ауылға кетпек болады. Жау бомбалап, эшелон қирайды. Жамал жау оғынан қаза табады. Серік комиссар Савченконың әйелі Анна Ивановна мен оның баласы Бористің қасында қалады. Анна Ивановна екі баланы алып туған жері Винница облысы, Сомогородск ауданы, Зазулин селосында тұратын әкесі Иван Дементьевичке қиындықпен әрең жетеді. Сатқын құрбысы Тамара комендатқа бұларды ұстап бергісі келеді. Астыртын ұйым басшысы Олейниктің байланысшысы Алексей жасырын үй тауып беріп көмек көрсетеді. Жанкештілікпен Отан үшін алысқан партизандар сәулетті қала мен күл болған селоны, немістер тірідей көмген әке-шеше, іні-қарындасты көрді. Бостандық үшін, болашақ бақыт үшін аянбай алысты. Жандармдардан ерлікпен қорғанған ауыл тұрғындарына Қызыл

*Қайсенов, Қ. Жау тылмандасы балта [Мәтін]:
повестер мен әңгімелер / Қ. Қайсенов. -
Алматы: Атамұра, 2003. - 208 б.*

Бұл кітабында партизан жазушы Қасым Қайсенов Ұлы Отан соғысы кезінде жау тылындағы партизандардың басқыншыларға қарсы жасаған зор ерліктерін суреттеп жазып. Сұрыпал соғыс жылдарында Украина жерінде он жасар қазақ баласының партизандар қатарында болған қиын өмір соқпағы суреттеледі. Ол Майор Мергенбаевтың ұлы атасының қолында ауылда оқып, жазғы демалыста қаладағы әке-шешесіне келеді. Қиын ұстамай соғыс басталады. Он жасар Серікті Жомарт жетектеп, Жамал эшелонмен жұмыс кетпек болады. Жолда жау бомбалап, эшелон кирайды.